

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, РОСІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

*Міжнародної
науково-практичної конференції
молодих вчених,
курсантів і студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2014

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

канд. техн. наук	Рак Т.Є. – головний редактор
канд. техн. наук	Половко А.П. – заступник головного редактора
д-р техн. наук	Гащук П.М.
д-р техн. наук	Грицюк Ю.І.
д-р техн. наук	Гудим В.І.
д-р техн. наук	Гуліда Е.М.
д-р психол. наук	Кривописина О.А.
д-р с.-г. наук	Кузик А.Д.
д-р техн. наук	Рак Ю.П.
д-р техн. наук	Семерак М.М.
д-р фіз.-мат. наук	Стародуб Ю.П.
д-р фіз.-мат. наук	Тацій Р.М.
канд. техн. наук	Башинський О.І.
канд. геолог. наук	Карабин В.В.
канд. техн. наук	Кирилів Я.Б.
канд. фіз.-мат. наук	Меньшикова О.В.
канд. хім. наук	Мірус О.Л.
канд. техн. наук	Пархоменко Р.В.
канд. техн. наук	Рудик Ю.І.
канд. техн. наук	Шелюх Ю.Є.

4. Моляко В.А. Психология творческой деятельности. – К.: Общество «Знание» Украинской ССР. – Серия: Педагогическая. – 1978. – 48 с.
5. Педагогика: педагогические теории, системы, технологии: учеб. пособие для студентов сред. пед. учеб. заведений / С.А. Смирнов, И.Б. Котова, Е.Н. Шиянов, Т.И. Бабаева и др.; Под ред. С.А. Смирнова. – М.: Издательский центр «Академия», 1998. – 512.

УДК.159.947:378

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА У ЗОНІ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ

Кульчицька І.В.

Сірко Р.І., канд. психол. наук, доцент, заступник начальника
кафедри практичної психології та педагогіки, підполковник сл.ц.з.
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Професійний шлях людини і його етапи залежать від вікового розвитку і загального становлення особистості. Велику роль відіграють якості особистості, які розвиваються і вдосконалюються у процесі здобуття освіти та в подальшій трудовій діяльності.

Робота практичного психолога являється різновидом діяльності, спрямованої на допомогу, і має свою специфіку. Власне психологічна допомога спрямована на підтримку особистості в процесі розвитку, становлення і росту, яка здійснюється спеціальними психологічними методами (способами). Ці методи стимулюють прояв здатності кожної людини піклуватися про себе, розкривати і реалізовувати свої внутрішні потенціали, розв'язувати поставлені життям завдання. Цим питанням займалися такі психологи як: Тімченко О.В., Козяр М.М., Перелігіна Л.А. [1,2].

Розглядаючи специфічні особливості професійної діяльності психолога, можна констатувати, що основними проблемами, або труднощами, які спіткають осередок надзвичайної ситуації екстремального психолога при наданні їм невідкладної психологічної допомоги є дефіцит часу та інформації стосовно постраждалого; обмеженість використання методів психологічної діагностики; необхідність надання психологічної допомоги «при свідках»; не налаштованість постраждалого на роботу з психологом та інші [2]. Слід відмітити, що розвиток екстремальної психології з кожним роком набуває все більшого значення і викликає інтерес багатьох дослідників. Однак, поведінка людини в екстремальних умовах не є достатньо дослідженою та вивченою. Неоднозначними є думки вчених стосовно впливу перебування людини в екстремальних умовах, як фактора психічних і соматичних розладів психіки [4].

В свою чергу діяльність в екстремальних умовах висуває високі вимоги до представників ризикованих професій. Такі люди повинні вміти постійно контролювати свій стан, швидко приймати рішення, адекватно оцінювати ситуацію, а також бути готовим віддати своє життя в разі крайньої необхідності. Все це потребує значних психічних зусиль і психологічної стійкості.

Процес надання психологічної допомоги дуже складний і відповідальний, який вимагає від спеціаліста цієї сфери практичної психології глибоких знань, умінь і навичок тому, що без достатньої підготовки щодо надання психологічної допомоги може створюватися проблема для негативного престижу психологічної науки, але, саме головне – це негативний вплив на особистість та суспільство, яким надається психологічна допомога.

У потерпілого в надзвичайній ситуації можуть з'являтися реакції, викликані травмою: емоційним шоком, що розрізняються у динаміці психічних станів: страх; апатія; ступор; рухове збудження; агресія; нервове тремтіння; плач; істерика; паніка.

Для отримання позитивних результатів своєї діяльності психологу треба пам'ятати, що всі дії його діями та реакціями ретельно слідкують як постраждалі, їх близькі, так і рятувальники. Тож психологу треба вміти швидко зорієнтуватися в ситуації, об'єктивно оцінити всі її нюанси та визначити об'єм і характер допомоги, яку потрібно надати населенню та рятувальникам.

Зазвичай робота в зоні надзвичайної ситуації, незалежно від характеру її руйнівної дії, відбувається при частковій або повній відсутності звичних речей. Всі ми звикли до комфортних умов життя, добре харчуватися та гарно відпочивати, але, на жаль, в зоні надзвичайної ситуації це неможливо [3]. Сучасні дослідники вважають, що психолог повинен заздалегідь передбачити всі можливі ситуації, що можуть трапитись при виконанні службових обов'язків в зоні лиха та бути готовим до них. Таким чином, підготовка до виїзду має велике значення у готовності психолога до дій в умовах надзвичайної ситуації.

Література:

1. Александров Ю.В. Перелигіна Л.А. Тімченко О.В. Основи психологічного забезпечення діяльності МНС / Ю.В. Александров, Л.А.Пелегіна, О.В.Тімченко та ін., підруч/ за ред. В.П.Садкового.-Х.:УЦЗУ,2009.-244с.
2. Козяр М.М. Професійна підготовка до діяльності в екстремальних умовах./ М.М.Козяр . навч. посіб.:.-Львів: ЛДУ БЖД,2009.-220с.
3. Кришталь М.А. Психологічне забезпечення професійної діяльності працівників пожежно-рятувальних підрозділів МНС Україна : [навчальний посібник] / Микола Андрійович Кришталь.-Черкаси : Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ,2011.-226с.
4. Малкина-Пых И. Г. Экстремальные ситуации / И.Г. Малкина-Пых . – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – С.960 – (Справочник практического психолога.

УДК 159.922

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ НЕГАТИВНОГО СТАНУ РЕВНОЩІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПСИХОТИПУ ОСОБИСТОСТІ

Лаврикович Т. В.

Кривошишина О.А., д-р психол. наук, доцент,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Описуючи психологічну структуру ревнощів, різні автори вкладають в неї різний зміст, але більшість з них вважає, що цей психологічний феномен включає в себе страх втрати, почуття приниженості, сором, неадекватну самооцінку, що є наслідком почуття провини, гніву, помсти, заздрості [3, с.241].

З нашої точки зору, причинами виникнення емоційно-негативного стану ревнощів є індивідуальні властивості особистості.

1. Характерологічні особливості, що призводять до загострення рис характеру, неадекватність і нестійкість самооцінки, високий поріг сприйнятливості до емоційних переживань, нестабільність емоційного фону, зниження рефлексії до критики; надмірна амбіційність, заздрість, вражене самолюбство, образа, комплекс неповноцінності, прагнення до влади, переживання втрати своєї винятковості; егоїзм.

2. Стан невпевненості, дискомфорту, побоювання, збудження; страх втратити любов, хоча ревнощі можлива і без любові.

3. Загроза втрати "формативної уваги" іншої людини; почуття сорому, пов'язаного з небажанням виявити свою слабкість, неповноцінність, страх бути покинутою покинутим або ж страх занадто близьких відносин; емоціональна залежність (співзалежність) від близької людини при зниженому фоні душевної теплоти у стосунках; комплекс непотрібності, відсутність почуття емоційної безпеки.

4. Ревнощі жінок часто викликані комплексом невпевненості в собі, незадоволеністю своїм зовнішнім виглядом, низькою самооцінкою в сексуальному плані. Звідси страх втратити привабливість, страх старіння; потреба в гострих відчуттях.

Дослідник Лінчевський виокремлює кілька видів ревнощів: тиранічні, від ущемлення самолюбства, зворотні, прищеплені [2, с.407].

Тиранічні ревнощі виникають у впертих, деспотичних, самовдоволених, дріб'язкових, емоційно холодних і відчужених суб'єктів.